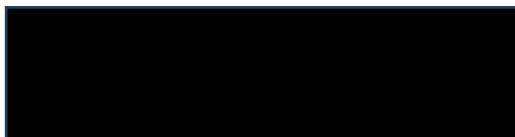

Dne:
Č. j.:
Útvar:01.07.2025
SÚJB/OS/19774/2025
Oddělení strategie
Senovážné náměstí 1585/9, 110 00 Praha

Příjemce:

VÁŠ DOPIS ZN:
ZE DNE:SÚJB/POD/18232/2025
18.06.2025**Poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, na základě žádosti ze dne 18.06.2025**

Státní úřad pro jadernou bezpečnost (dále jen „SÚJB“) jako povinný subjekt podle § 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), ve znění pozdějších předpisů, obdržel Vaši žádost o poskytnutí informace ze dne 18. 6. 2025, evidovanou pod č. j. SÚJB/POD/18232/2025, v níže uvedeném rozsahu.

„Jsou v České republice stanoveny limity z hlediska kontaminace půdy (v Bq/ h/m²) a ovzduší (Bq/h/m³ pro „dry contamination“ a Bq/m³ pro „wet contamination“ radioaktivními prvky Cs - 137 a I – 131, od kterých by bylo nutné přijmout bezodkladná nebo dlouhodobá opatření z hlediska ochrany zdraví obyvatel (např. zákaz konzumace zemědělských produktů atd.)?“

K Vaší žádosti uvádíme následující.

Vážená paní ,

Podle § 9 odst. 5 vyhlášky č. 359/2016 Sb. (dále jen V359) jsou pro omezení havarijního ozáření obyvatelstva v případě vzniku radiační havárie v příloze č. 9 k této vyhlášce stanoveny hodnoty vybraných přímo měřitelných veličin (dále jen „operační zásahové úrovně“), při jejichž překročení musí být zváženo zavedení neodkladných ochranných opatření.

Z přílohy č. 9 V359 vyplývá, že zavedení neodkladných ochranných opatření je postaveno na měření hodnot příkonu fotonového nebo prostorového dávkového ekvivalentu měřené ve vzdálenosti 1 m nad kontaminovaným terénem v jednotkách miliSv/h.

Zavedení neodkladných ochranných opatření tedy není navázáno na hodnoty plošné kontaminace půdy, případně objemové kontaminace v ovzduší pro různé radionuklidy.

Odůvodněná následná opatření jsou definována v § 107 odst. 4 vyhlášky č. 422/2016 Sb. (dále jen V422). Při zavádění následných opatření se vypočítává odvrácený roční úvazek efektivní dávky (§ 107 odst. 4 písm. a) V422) nebo efektivní dávka za období 12 měsíců (§ 107 odst. 4 písm. b) V422).

Výpočet těchto veličin závisí na složení kontaminantu (v případě radiační havárie se kontaminant bude skládat z mnoha radioizotopů s různým poločasem přeměny). Z toho důvodu nejsou ani následná opatření definována pouze pomocí izotopů Cs-137 a I-131. Pokud by tomu tak bylo, mohlo by dojít k podhodnocení odvráceného ročního úvazku efektivní dávky z důvodu nezahrnutí příspěvků ozáření od ostatních radioizotopů.

V jaké rozsahu budou následná ochranná opatření doporučována a přijímána, bude záležet na tom, jaká bude hodnota tzv. referenční úrovně pro existující expoziční situaci v důsledku radiační havárie – nejedná se o limit – smyslem referenční úrovně je, aby převážná většina expozičních situací byla pod touto hodnotou a s časem aby se tento podíl nadále zvyšoval. Tuto hodnotu stanoví SÚJB formou opatření obecné povahy a může se pohybovat v rozmezí 1-20mSv/rok. Výběr konkrétní hodnoty z uvedeného intervalu bude záležet na mnoha okolnostech v dané situaci – zejména velikosti postiženého území a konkrétní radiační situaci potvrzené měřeními.

Nejvyšší přípustné hodnoty kontaminace potravin podle Nařízení Rady (Euratom) č. 2016/52 jsou implementovány v tabulce J_8 přílohy č. 1 Národního programu monitorování. Nastavení monitorovacích úrovní pro položky životního prostředí za nehodové expoziční situace jsou uvedeny v tabulkách J_9 až J_11.

Nicméně opět zde platí, že nejdříve bude zmapována a proměřena aktuální radiační situace, odebrány a změřeny vzorky potravin, vody a krmiv – do té doby bude konzumace lokálních příp. spadem zasažených potravin v dotčených oblastech zakázána. Po vyhodnocení vzorků a také stanovení rozsahu zasažených oblastí bude zahájen rozhodovací proces o tom, kde může být zákaz odvolán a kde bude případně nutné přechodně obyvatelstvo zásobovat nekontaminovanými potravinami, vodou, krmivy. Výše popsané rozhodovací procesy jsou podrobněji popsány v Národním radiačním havarijním plánu.

Za Státní úřad pro jadernou bezpečnost

Ing. Michal Merxbauer, Ph.D.

ředitel Sekce pro řízení a technickou podporu

Rozdělovník:

- SÚJB, Sekce pro řízení a technickou podporu, Senovážné náměstí 1585/9, 110 00 Praha
- [REDACTED]